

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

— Prețul inserțiunilor, după invocală —

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Ad Nr. 252 M.

Convocarea congresului amânată

Prin ordinul circular al Consistorului mitropolitan din 4/17 Noembrie a. c. Nr. 227 M., publicat în Nr. 113 al ziarului nostru, s'a convocat Congresul național-bisericesc în sesiune ordinară pe 15 28 Decembrie a. c., iar Congresul electoral pentru alegerea de mitropolit pe 20 Decembrie 1919 (2 Ianuarie 1920). Convocarea congresului a fost adusă la cunoștința M. S. Regelui pe calea resortului de culte, așa dupăcum dispune §ul 151 din Statutul organic. Terminate fiind toate lucrările pregătitoare, astăzi a sosit la adresa Consistorului mitropolitan următoarea telegramă:

«București. Motive de ordin superior determină guvernul de a Vă ruga prin mine să binevoiți a amâna întrunirea Congresului național-bisericesc pentru alegerea de mitropolit; data întrunirii congresului se va fixa ulterior.

Ministru Borcea».

Dând ascultare acestei rugări a guvernului central, pe aceasta cale aducem la cunoștința domnilor deputați congresuali amânarea congresului pe timp nedeterminat.

Deodată se amână și Consistorul mitropolitan, convocat în ședință plenară pe Vineri în 13/26 Decembrie 1919.

Sibiu, în 6/19 Decembrie, 1919.

Consistorul mitropolitan.

Situația.

Abia s'a format numitul bloc parlamentar, pe care s'a bazat noua formațiune ministerială, despre care se credea, că va fi o formațiune solidă, cu viață lungă, ca să poată lucra cu tihnă pentru așezarea statului pe baze largi democratice, și deja în câteva zile a urmat o nouă criză guvernamentală.

Intrarea generalului Averescu în guvernul Vaida-Voevod era interpretată dela început în două înțelesuri diametral opuse. Unii erau de credința, că această acțiune pentru guvern este o garanție a trăiniciei lui. Generalul Averescu va asigura lini-

ștea în țară, de aceea i s'a dat despărțământul internelor.

Păreră contrară era, că formarea actuală a guvernului dovedește netrăinicia lui. Generalul Averescu n'a luat parte la alegerile de acum, generalul Averescu nu e ales în parlament, a fost din capul locului în contra formațiunii actuale a constituantei, deci la prima ocaziune dată va provoca o criză, și cu ea dizolvarea parlamentului.

Lucrurile interne nu erau cristalizate nici în sinul blocului parlamentar, mai ales nu era cristalizată disciplina internă, pe care să se bazeze guvernul și acțiunile sale.

Criza s'a ivit preste noapte înainte de a se fi așteptat lumea.

După demisia generalului Văitoianu, s'a format guvernul Vaida-Voevod. Abia e ales președintele camerei în persoana deputatului Vaida-Voevod, alegere emanată din înțelegerea blocului, și acea persoană este designată la președinția guvernului. Era să se aleagă un nou președinte al camerei. Înțelegerea blocului candidează unanim la demnitatea aceasta pe fostul ministru în cabinetul generalilor Vasilie Goldiș.

În ședința parlamentului dl Iorga solicitază alegerea de președinte al camerei spre a demonstra, că nu se vor ordina noue alegeri parlamentare, spre a demonstra vitalitatea acestui parlament, totodată declară, că cedând insistenței prietenilor sei, primește demnitatea de președinte al camerei. Se face îndată alegerea, și în fața candidării oficiale a blocului cade candidatul oficial al guvernului V. Goldiș față cu candidarea clandestină a domnului Iorga, care și el făcea parte din blocul parlamentar.

Alegerea de președinte se prezintă ca vot de blam guvernului, și ori cum s'ar explica și s'ar tâlmăci lucrurile, nu se poate tăgădui, că pășirea d-lui Iorga s'a considerat ca o lovitură dată guvernului. Lovitura o a simțit mai ales generalul Averescu, care n'a mai luat parte ca ministru la desbaterile parlamentului.

S'a declarat deci criza în sinul guvernului, care a erupt în toată forma. S'au pus osteneți și încercări de a netezi ce e de netezit, de a salva ce e de salvat. În cele din urmă Sâmbăta trecută, în 30 Noembrie, generalul Averescu demisionează.

Văzând nestatornicia blocului parlamentar și deocamdată imposibilitatea de a se întrona un guvern tare, cu vederi unitare, care să asigure stabilitate și prin urmare muncă vrednică cu tihnă, demisionează și Goga din ministerul de culte.

Intr'aceea se face înțelegerea cu partida țărăneasă în ce privește intrarea lor în guvern, se face aranjarea internă, trece dl Bontescu la industrie și comerț, intră la agronomie țărănistul Michalache, intră tot din partida aceasta la culte deputatul Borcia, interele se dau interinal d-lui Vlad, și criza deocamdată s'a delăturat.

Schimbarea aceasta în ce privește pe generalul Averescu n'a venit pe neașteptate, deoarece se credea, că generalul Averescu nu va rămânea în ministerul actual, prezența lui însemna dizolvarea parlamentului, și rămânerea lui la despărțământul internelor însemna, că alegerile viitoare le va conduce opoziția.

Se discută mult ieșirea d-lui Goga din guvern și explicarea o af'am cu o declarație a lui publicată în ziarele din Regatul vechiu.

Goga a crezut, că blocul parlamentar se bazează pe o înțelegere bine chibzuită, și va avea solidaritatea și disciplina cuvenită spre a da guvernului o bază puternică, răzimat pe ea guvernul va putea lucra. Speranța aceasta s'a spulberat din ceasul când în contra candidaturii oficiale la președinția camerei a căzut candidatul guvernului. În asemenea nesiguranță, în asemenea neorientare, în asemenea totală lipsă de disciplină, nu știe omul ce aduce ziua de mâine. Starea aceasta de lucruri explică retragerea domnului Goga din guvernul Vaida-Voevod.

Guvernul a trecut ușor peste renunțarea domnului Goga. O scurtă înțelegere a domnului Vaida cu domnul Maniu a trecut preste renunțarea lui Goga, și s'a numit ministru de culte în persoana profesorului Dr. Ioan Borcea.

În formațiunea aceasta domnul Vaida-Voevod a comunicat corpurilor legiuitoare ale României mari, programul noului guvern și în formațiunea aceasta dorim noului guvern succes și noroc.

În cabinetul actual resorturile de competență cel de finanțe, și cel al internelor le are domnul Dr. Aurel Vlad. La cel de finanțe este titular, la cel al internelor este numai interinal până se va afla persoana potrivită.

Resortul internelor este rezervat unui bărbat din vechiul regat, care să cunoască bine situația, și să poată conduce cu mână tare administrația.

E grea chemarea domnului Dr. Aurel Vlad, dela ministerul de finanțe, și lumea cu încordare privește la reformele ce vom întâlni în acest resort. Va trebui adusă o rânduială, o unificare a valutei, să ne știm la o parte cel puțin cu aceasta. Va înceta

boala cu scumpirea traiului de toate zilele, și se va pune capăt abuzului, cu care ne întâlnim azi aproape la toți articolii de prima necesitate.

Resoluțiunea cu care pășește noul ministru de finanțe în stirpirea abuzurilor și primirea simpatică, ce i se face pretutindenea, ne sunt chezașie, că va delătura în timp scurt abuzurile.

Festivalul dela seminarul „Andreian“.

În urma războiului de 5 ani, activitatea societății de lectură «Andreiu Șaguna» a secțiunii teologice și a școlii normale a stagnat.

Abia acum când asupra poporului român suflă un duh împăciuitor, și scăpați de robia stăpânilor noștri de ieri, au început și societățile de lectură «Andreiu Șaguna» să iasă din rezervele ei impuse de împrejurări.

Această manifestare a vieții societății de lectură s'a arătat în ziua de Sâmbătă 30 Nov. a. c. st. v. cu ocazia comemorării marelui arhiepiscop și mitropolit Andreiu Șaguna.

Sedința festivă s'a ținut în sala de gimnastică a seminarului «Andreian», frumos împodobită cu brazi. Portretul marelui mitropolit Andreiu Șaguna era la mijloc, având la dreapta și stânga portretele M. S. R. Ferdinand și M. S. R. Maria.

Public numeros; aproape toate școlile din Sibiu au luat parte la festivitate.

Sedința este deschisă de dl Aurel Popoviciu, profesor și președinte al societății de lectură a școlii normale prin o cuvântare, care caracterizând activitatea publică a marelui mitropolit Șaguna o aduce în legătură cu mărețul act dela Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918.

Ca punct de forță al întregii festivități a fost fără îndoială disertația «Noul Ierusalim» a clericului de curs II Lazar Chirja, care în liniamente generale caracterizează principiile talmudice, apoi influința evreismului asupra dezvoltării națiunilor creștine, în biserică, politică, știință, artă, literatură etc. Face elogiul strămoșilor ca păstrători ai credinței adevărate, încheind cu glorificarea mitropolitului Șaguna în legătură cu societatea de lectură și desfășurând necesitățile muncii ce așteaptă pe tinerele generații pentru prosperarea neamului românesc.

Poezia «Doina» de George Coșbuc a avut bun interpret în persoana clericului de curs II Coriolan Bărbat.

Interesantă a fost și disertația «Rostul școlii în trecut și în viitor», în care vice-președintele societății de lectură a școlii normale, Sofron Vlad, arată rolul școlii confesionale din trecutul neamului românesc pe teren bisericesc și politic, precum că tot acel rol îl va avea și în viitor, scoțând în relief puritatea și superioritatea școlii confesionale față de celelalte școlii.

Cu multă îndemânare, pricepere și sentiment a declamat poezia «Fericirea României» de Petru Dulfu, d-șoara Marta Brezoveanu, cl. VIII normală.

Cele două cântări, la început «Imnul regal» și la urmă «Marșul Legionarilor Români» au fost executate de corul ambelor societăți, sub conducerea d-lui profesor Timoteiu Popoviciu.

După terminarea festivalului venerabilul bătrân P. C. Sa dl vicar și arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, într-o scurtă cuvântare mulțumește societăților pentru dragostea și devotamentul arătat întru comemorarea marelui arhiepiscop și mitropolit Andreiu baron de Șaguna.

Ionel Todoran.

Suferințele românilor Macedoneni.

În războiul acesta au suferit românii în toate statele. Suferit-au la noi în Ungaria, suferit-au românii din Bucovina, suferit-au cei din Serbia, suferit-au cei din Basarabia, dar de suferință n'au fost cruțați nici românii din Macedonia.

Iată ce cetim în zările din Bucovina:

Societatea Macedo-Română comunică următoarele:

Afară de comunele Kicia, Karciova, Kalkandele și Uskub, care nu numai că n'au suferit, dar se găsesc în situație înfloritoare, celelalte regiuni românești au suferit în modul și măsura următoare:

În timpul ocupației bulgare comunele Tarnova și Magarova au fost complect distruse, Nijopole este și mai rău, Moloviște pe jumătate, Gopești una patra, la Crucova au ars numai casele românești, biserica și școlile din Crușova au fost devastate, la Perlepe sunt arse numai 25 case, la Bitolia tot cartierul românesc, afară de biserica și școala, care au fost numai devastate, la Resen, Struga, Beala de sus și Beala de jos, Ochrida și Iancoveș sunt stricate numai casele românești.

Purtarea bulgarilor față de români a fost barbară. Mii de români au fost victime furiei bulgarilor. Atrocitățile și brutalitățile cu care au fost comise crimele de către bulgari au fost indescrisibile.

O parte din populația susindicatelor comune s'au împrăștiat prin diferite regiuni, nemai putând alcătui grupuri. Suferințele lor n'au avut păreche în Balcani, întru cât n'au avut nici un sprijin moral din nici o parte. O altă parte din populație a fost internată prin Bulgaria, unde a murit pe jumătate în urma torturilor la care erau expuși fiind români. Ce s'a întors din captivitate cerșete prin satele infometate de pe urma războiului fără nici un sprijin, fără nici un cuvânt de consolare.

Căci toate elementele din Balcani au găsit câte un proteguitor până și turcii au pe englezii care le îndulcesc foarte mult soarta, numai românilor nu le sosește nici o rază de protecție și de speranță de nicăieri.

După spargerea frontului bulgar românii au avut un sprijin material în trecerea rapidă a italienilor care au lăsat haine și îmbrăcăminte. Și francezii s'au purtat bine.

Administrațiunea sârbească abstracție făcând de raportul față de chestiunea românească, a fost relativ bună.

Specula.

Este o boală generală a zilelor noastre. Se speculează cu toate, până și cu cele sfinte. Așa e în toată lumea, nu numai la noi. E o boală lipicioasă, de care s'a molipsit lumea pretutindenea. Iată ce cetim de pildă în ziarul «Bucovina» dela 30 Nov. (13 Dec.) a. c.:

Prețurile alimentelor au ajuns astăzi la culmi vertiginose. Nu mai vorbim de prețurile alimentelor de lux. Dar vorbim de cele pe prima necesitate, cum sunt cartofii, pâinea, zahărul, lemnele și celelalte alimente cari nu pot lipsi într-o casă, oricât ai voi ca să economisești ceva.

E destul să faci o raită dimineața între orele 8—10 în Piața Unirei, ca să-ți dai seama de scumpetea care domnește. Nu poți să te apropii de o lăptărie, din cauză că ți se cer prețuri fantastice.

Pâinea, care astăvară costa 5 cor. e astăzi 11 cor.: cartofii se găsesc foarte greu, și dacă ai norocul să găsești atunci rămâi perplex în fața prețului care ți se pretinde.

Despre lemne am mai vorbit în câte-va rânduri. Administrația d-lui I. Nistor — ca în totdeauna — a găsit cu cale să nu ia nici o măsură contra speculanților care sug poporul ca și viermii.

Pentru ca să-ți dai seama de scumpetea de aci e destul să spunem că acum câteva zile zahărul tos era 32 cor., iar cel cubic 58 cor. Astăzi zahărul tos — dacă ai norocul să-l găsești — costă peste 60 de cor. kgr., iar cel cubic este așa de prețuit, încât prețul său e fantastic.

Unde mai punem celelalte alimente, zarzavaturi.

Pe piața Cernăuților zarzavaturile au dispărut cu desăvârșire. Fructele tot așa. În schimb dacă oferi prețuri grase găsești de toate.

Au drept bieții negustori: dacă Administrația d-lui Nistor li încurajează de ce să nu-și facă și ei acum «suma»? **Db.**

Reforme.

Muzicile militare.

Citim în Dacia:

Muzicile noastre militare se găsesc într-o stare de desorganizare complectă.

Este adevărat, că noi ne permitem luxul, pe care nici un stat din Europa nu și-l permite, de a avea un «inspector general» al muzicilor armatei.

Este poate una din cauze, că muzicile noastre nu merg cum ar trebui.

În adevăr postul de inspector al muzicilor militare este o sinecură și credem că timpul sinecurilor trebuie să se isprăviască, pentru că un asemenea post nu servă decât a agrava budgetul statului. Dacă ministerul de război simte nevoie de a avea o comisie consultativă tehnică pentru muzicile militare, trebuie înlocuit postul de inspector al muzicilor prin un comitet consultativ compus din trei șefi de muzică, aleși dintre cei mai culți. În acest comitet se poate atașa și un specialist dela conservator.

Această comisie trebuie să fie pusă sub președinția unui general sau colonel dintre amatorii de muzică și întrunită numai când se simte nevoie.

Lăsând la discreția unei singure persoane muzicile noastre militare a cărui atribuție se limitează numai de a face rapoarte fără ca să aibă cel puțin mijloc de a studia chestiuni, care pe urmă trebuie rezolvite de dl ministru, este un lucru care nu răspunde de fel la necesitatea urgentă de a reorganiza și ameliora starea muzicilor noastre militare și dă loc la diferite lucruri care nu sunt tocmai potrivite cu progresul acestei frumoase și utile instituții a armatei.

Inspectorul muzicilor nu are nici un control; este un suveran fără nici un rost.

Muzicile militare joacă un mare rol pentru popularizarea și dezvoltarea gustului și cultura muzicală în țară. Pentru a ajunge la acest înalt și nobil rezultat trebuie luate urgent măsurile necesare.

Până acum am avut trei inspectori ai muzicilor: Hubsch, de bună amintire; Ivanovici cu valurile Dunării și Mărgăritescu cult și gentil... ni se pare că cu această sinecură este destul...

Economie

Fermele domeniilor coroanei și exproprierea

Citim în «Dacia»: Prin legea exproprierei toate locurile de cultură de pe domeniile coroanei s'au declarat expropriate și nimeni din cei cunosători în agricultură, nu s'a găsit să întrebe ce se vor face fermele model de pe acele domeii, în număr de peste 20, cari constituiau exploatarea agricole cele mai bine organizate din țară pentru cari s'au făcut mari sacrificii și cari au dat rezultate admirabile, — cu mult mai bune decât fermele model ale statului, — fiind de un bun exemplu, atât pentru proprietarii mari cât și pentru cultura țărănească.

Din primul moment al înființării, domeniul coroanei a îmbrățișat întreaga chestiune țărănească înființând școli încăpătoare, frumoase, în toate satele, înzestrându-le cu biblioteci, grădini școlare, societăți culturale și la unele săli de teatre sau cinematografe.

S'a îngrijit de asemenea și de partea bisericească, clădind multe biserici.

Culturile agricole se făceau în modul cel mai sistematic și variat introducându-se și câmpuri mari de experiență de un interes general pentru țară și introducând mașinile cele mai perfecționate.

Creșterea vitelor pe domeniile coroanei a dat cele mai bune rezultate, introducându-se la ferme vite din rasele cele mai bune din Elveția și Ungaria, de cari au profitat foarte mult și locuitorii având reproducători gratuit.

Lăptării erau înființate la toate domeniile și unele în cooperatie cu locuitorii.

Creșterea cailor cu herghelia de la Segarcea era cea mai răușită din țară și de ea a profitat statul cumpărând reproducătorilor, în afară de ofițeri și alți proprietari.

Pe multe domenii, sunt stupării și găinării model, iar pe alte diferite industrii anexe agri-

culturei ca frângherii, fabrici de teracotă, impletituri în răchită, dogării etc.

În definitiv domeniile coroanei au îmbrățișat toate ramurile de producție agricolă făcând progrese uimitoare, putându-se compara cu cele mai frumoase exploatare din streinătate.

Aceste ferme model ar fi putut fi și în viitor de mare folos țării, mai ales acum când agricultura trebuie îndrumată către o cultură intensivă cu creșteri de vite, latifundiile fiind desființate și mica proprietate mărită.

Nu știu cum s'a făcut însă că o parte din fermele de pe domeniul coroanei se ruinează, iar câteva din cele mai principale le-a luat sau le va lua Statul spre a face ferme model, ceea ce constituie o mare greșală, căci e știut că Statul e rău administrator și nu va putea face nici odată ceea ce a făcut Administrația domeniilor coroanei, care a dat dovadă de administrație pricepută și care a făcut mari sacrificii în interesul general.

Este o mare greșală economică din partea conducătorilor că se distrug instituții de cultură și de bun exemplu pentru economia țării tocmai într'un timp când era cea mai mare trebuință de ele căci din 50—60 mii de hectare se putea afecta pentru toate fermele domeniilor coroanei 4000—15000 hectare.

Pare că nu se are în vedere de conducătorii noștri că suntem țară agricolă, atunci când se iau astfel de măsuri ca să se distrugă în loc să se arele toate solicitările pentru aceste ferme model, cari au adus și pot aduce și în viitor reale servicii agriculturii.

Știrile zilei

Nou secretar la ministerul de interne. Dl. Alexandru Oteteșanu, doctor în drept, a fost numit secretar general la ministerul de interne.

Concert în Cluj. Profesoarele dela conservatorul din Cluj, dsoarele Lelia Popoviciu și Ana Voileanu, au dat Duminecă un concert în Cluj în sala dela conservator, în folosul școalei surzilor de ocrotire. Dupăcum cetim în ziarul «Gazeta Transilvaniei» din Brașov, concertul a avut succes splendid și publicul a rămas adânc impresionat.

Profesoarele amintite — dsoara Lelia Popoviciu canto și Ana Voileanu piano — intenționează a aranja în Cluj și un concert în stil mai mare, la care lumea intelectualilor privește cu legitimă încordare.

Neobicinuit. Sub titlul acesta scrie ziarul «Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt» din Sibiu o notiță de actualitate, anume spune, că în săptămâna trecută corul dela biserica Boteanu din București a anunțat două concerte, unul pentru ziua de Vineri, în teatru, altul pentru ziua de Duminecă 1/14 Decembrie în biserica catedrală de aici, s'au dat bilete, însă nici unul nu s'a ținut, și publicul n'a fost avizat. Duminecă la 4 ore au mers oamenii la biserică la concertul religios, și biserica era încuiată, și nu era nime care să vestească că concertul s'a amânat.

Noi încă zicem: Neobicinuit. Pe la noi lumea dacă anunță un concert, și nu-l dă, — anunță și amânarea tot pe acea cale.

Expresia nemulțămirei e justă, și ne doare, căci cei cu greșala sunt români.

Obiceiuri la noi neobicinuite.

Culina populară. Instituția aceasta așteptată cu mult dor de diferitele pătri mai lipsite ale populației, s'a înființat din nou, mulțumită dărniceii factorilor angajați la aceasta lucrare, mai ales mulțumită activității reuniunii femeilor. Ea-și va începe activitatea cu ziua de 1 Ianuarie 1920.

Greutățile de tot soiul fac de prisos orice apăsare mai de aproape. Se recer foarte multe spre a pune din nou în lucrare această instituție, și fără deosebire îngrijire din partea societății nu se face. De aceea ne adresăm cu rugarea către toți oamenii de inimă, să contribuie pentru scopurile acestei instituții.

Ofertele în bani și în alimente sunt a se trimite prin adresa magistratului culinei populare. Adresa Spinarea cânelui Nr. 3. *Magistratul.*

Prețul alimentelor. Comisiunea oficială pentru examinarea și controla prețurilor aduce la cunoștință, că pentru orașul Sibiu și împrejurime s'au stabilit următoarele prețuri de orientare:

1. Prăjituri din făină albă: a) jimble din 30 gr. sau cornuri 40 gr. 40 fil.; b) pâne albă 1 kgr. 8 cor.

2. Prăjituri de lux: c) jimble à 50 gr. sau cornuri à 40 gr. 60 fil.

3. Carne. d) de vită I calitate kgr. 20 cor celelalte părți 17 cor. Carne de vită II calitate kgr. 18 cor. g) celelalte părți 15 cor. Carne de bivoli și luată în calitate II. i) Carne de porc fără slănină kgr. 30 cor., alte părți mai mici 28 cor.

Pentru alte produse sunt normative prețurile stabilite cu Nr. 175—1919 prin oficiul orașului pentru târg, cari sunt puse în fiecare prăvălie la vedere publică.

Prețurile de mai sus intră în valoare în dată, sunt obligatoare atât pentru vânzători cât și pentru cumpărători. Cine nu le va observa, va fi pedepsit.

Copiii recunoscători, frații Dr. Ilie Iancu, medic, Simion Iancu, locot.-colonel, Nicolae Iancu, consilier agricol și surorile lor Rafila și Marioara Iancu, cu prilejul împlinirii aniversarului al 3-lea dela moartea mult iubitului și neuitatului lor tată *Simion Iancu*, fost notar emeritat în Mohu, și întru odihna sufletului lui, dăruiesc suma de 400 cor. la «Legatul Simion Iancu și soția Stana n. Gavrilă, pentru ajutorarea copiilor săraci din Mohu aplicați la meserii, întemeiat de dl Nicolae Iancu, fost inspector al federației însoțirilor sătești «Infrățirea» din Sibiu, întru eternizarea memoriei mult iubiților săi părinți. Pentru jertfa adusă de distinși membri ai familiei de toți cinstiții notar Simion Iancu, pe altarul clasei noastre de mijloc, și pentru exemplul ce ei îl dau și altora, cari vor să-și manifeste adevărata iubire față de părinți, le exprimă sincere mulțumite: pentru comitetul Reuniunii meseriașilor sibieni: *Vic. Tordășianu*, președinte. *Stefan Duca*, secretar.

Impărțirea de zahăr. Fiindcă din cauza comunicației greoaie nici până azi n'au sosit transporturile comandate, împărțirea de Crăciun se va face în măsură redusă din rezervele orașului. Partidele cari au cârtică de făină vor primi câte 1 kgr. de familie, începând de Luni în casa invalizilor, cu 13 cor. Lucrătorii cei cu salare fixe și rentierii, cari favorizați de împrejurări și-au comandat ei făina, pot lua asigurați dela comisiunea de alimente a orașului. Impărțirea de zahăr pentru aceștia va urma după Crăciun, când apoi se va detrage cantitatea, care se dă acuma. *Magistratul.*

Daruri pentru orfanii de războiu. Un comunicat al Consiliului Dirigent aduce o ordinație a ministerului de interne din București, în înțelesul căreia în România orfanii de războiu se vor da daruri numai prin mijlocirea reunității de orfani.

Instrumente de muzică. Se înființează o muzică cu instrumente (muzică militară) și are nevoie de instrumente. Cine are asemenea instrumente să le anunțe: indicând felul lor și prețul lor, atât în singuratic cât și în general. Anunțele se fac la comanda regimentului Nr. 86 de infanterie în Oradea-mare. *Magistratul.*

Prefectura județului Sibiu.

Nr. 1812/1919. Pref.

Publicațiune.

Cu ordonanța Consiliului Dirigent, Resorțul Finanțelor Nr. 18265—1919 s'a ordonat procurarea datelor de lichidare față de fosta monarhie austro-ungară.

Ca această lichidare să se poată efectua în mod corăspunzător și pentru a putea apăra interesele cetățenilor noștri conform ordonanței s'a format o «Comisie pentru procurarea datelor de lichidare», a cărei activitate să estinde asupra teritoriului județului Sibiu.

În urma aceasta să invite toți cei interesați, să declare în scris comisiei menționate la adresa Direcțiunii financiare Sibiu, palatul financiar,

etajul I, sala Nr. 1, în mod autentic toate datele și pretenziunile, ce le au pe teritoriul fostei monarhii austro-ungare, care nu aparține la România mare.

Declarațiunea trebuie să conțină răspunsul la următoarele întrebări:

1. Numele, ocupația și locuința declaratorului;

2. Suma datoriei, sau pretenziunii;

3. Numirea termenului când e scadentă suma datoriei sau pretenziunii;

4. Adresa precisă a respectivului, față de cine există pretenziunea sau cui datorează, și în fine;

5. Din care afacere a provenit datoria sau pretenziunea.

Datele de lichidare, a căror procurare cade în competența comisiei sunt:

a) pretenziunile și datoriile privaților față de privați, locuitori în statele nou formate, provenite din orice afaceri private (comerciale, industriale, etc.)

b) pretenziunile și datoriile privaților față de instituții private (bănci, societăți, asigurări);

c) pretenziunile și datoriile față de stat provenite din afaceri de ordine private (articoli, liferați pe seama instituțiilor de stat, armatei etc.);

d) aceleași pretenziuni și datoriile instituțiilor private față de privați, instituții private și stat.

Nu cade în competența comisiei procurarea datelor referitoare la datoria publică a statului de orice categorie (obligațiuni de stat, impozite, avansuri de retribuțiuni etc.)

Comisiunea are drept să respingă declarațiunile, cari nu se bazează pe acte, din cari să reiese realitatea pretenziunii.

Prin urmare fiecare interesat este invitat, ca pe lângă declarațiunea în scris să documenteze în mod legal prin acte autentice, sau prin acte cu subsemnătură privată subscrisă de părți, prin cambii, cecuri, mandate comerciale etc. sau în lipsa acestor date prin libele de depunere, sau extracte din cărțile comerciale, — realitatea pretenziunii sale.

Actele menționate să cer în origine, sau în copie autentificate de notarul public, sau de oficiul pretorial. Actele originale după întrebunțare se vor restitui părților.

Toți cei interesați să invite de a-și înainta declarațiunile în termen de 14 zile dela data publicației prezente și se face atent publicul, că declararea întârziată nu se va lua în considerare nici de aceasta comisie, nici de secția de lichidare de mai târziu. Pagubele provenite din aceasta le vor suporta interesații.

Sibiu, la 23 Decembrie 1919.

Comisia pentru procurarea datelor de lichidare constituită pe seama județului Sibiu.

Dr. Nicolae Comșa,
prefect.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25

(Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Nr. 702/919

(377) 2-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători, din comunele mai jos înseparate, se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Tel. Rom.”

1 **Zărnești:** cu salariu de la biserică 100 Cor. rețut de cuartir și grădina, restul de salariu precum și celelalte adăuse într-o gire de la stat.

2 **Poarta:** cu salariu de la biserică 100 Cor. restul de salariu precum și celelalte adăuse de la stat, locuință în natură eventual rețut de cuartir și grădina.

3 **Codlea a.)** un post de învățător cu salariu de la biserică 600 Cor. rețut de cuartir 300 Cor. și 1/4 jugă grădina, restul de salariu și celelalte adăuse de la stat.

b) un post de învățător cu salariu de la biserică 600 Cor. rețut de cuartir 300 Cor. și 1/4 jugă grădina, restul de salariu și celelalte adăuse de la stat.

4 **Fundata:** cu salariu de la biserică 120 Cor. restul de salariu și celelalte adăuse de la stat, după cum l-a avut și fostul învățător. Locuință în edificiul școlii, rețut de grădina 20 Cor.

5. **Vladeni a.)** un post de învățător cu salariu de la biserică respective din arunc 600 Cor. rețut de cuartir și grădina 260 Cor. cu-tir și grădina în natură, restul de salariu și celelalte adăuse de la stat.

b) un post de învățător cu salariu de la biserică respective din arunc 600 Cor. rețut de cuartir și grădina 260 Cor. eventual cuartir și grădina în natură, restul de salariu și celelalte adăuse de la stat.

c) un post de învățător cu salariu de la biserică respective din arunc 1'0 Cor. rețut de cuartir și grădina 260 Cor. eventual cuartir și grădina în natură, restul de salariu și celelalte adăuse de la stat.

Se observă că ajutoarele de la stat sunt deja asigurate și le au folosit foștii învățători.

Învățătorii aleși pe lângă îndatoririle prescise de norme în vigoare, sunt datori să însușeze și în școala de repetiție și în Duminică și sărbători să conducă copii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie, cei capabili de a fi rma cor. vor fi preferați.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat subsemnatului of. c. u. protopresbiteral, și înainte de ale-

gere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dreptatea în cântări.

Zărnești, în 12 Noembrie 1919.

Ioan Hamsea
prot.

Ad. Nr. pp. 407/919.

(343) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a **Someșul-rece**, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 zile publicat în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea salariului de la stat.

Doritorii de-a ocupa acest post, au a-și aduce cererile de concurs subsemnatului până la termenul susindicat, fiind instruite conform normelor în vigoare și cu prealabila încredințare a acestuia a se prezenta la sf. biserică, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 3 Septembrie 1919.

Tulin Rosescu,
protopresbiter.

Nr. 292/1919.

(387) 1-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Vința** din tractul **Lupșei**, prin aceasta se deschide concurs nou cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreună cu acest post sunt fasonate în coala B. pentru întregirea de la stat.

Cererile de concurs se vor înainta în termenul legal Consistorului diecezan din Cluj.

Cluj, din ședința Consistorului diecezan, ca senat bisericesc, ținută în 11/28 Noembrie 1919.

Consistorul diecezan din Cluj

Nr. 505 Plen.

(388) 1-3

CONCURS

Devenind vacant prin moartea protopresbiterului **Pavel Roșca** postul de protopop al tractului **Unguraș**, pe baza § 63 și punctul 5 al § 23 din Statutul organic, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție.

Emolumentele sunt:

1. Până va deveni vacantă parohia centrală **Hid**, venitele unei parohii în întregime din tract, pentru cazul că cel al's nu va fi paroh în tract, având să funcționeze ca paroh interinal în una din parohiile acum vacante ca în parohie centrală interinală.

2. Dotație din fondul general administrativ și de la stat.

3. Competințele legale din vizitațiunile canonice.

4. Taxele normale din fondul protopresbiteral.

Concurenții au să dovedească clasificarea prescisa de concludul congregual Nr. 3 din 1888.

Concursurile instruite cu toate documentele recerute și cu tabele de calificare a concurentului să se substearnă la Consistorul diecezan din Cluj în termenul deschis.

Concursurile intrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Din ședința comitetului protopopes al tractului **Unguraș**, ținută la 11/24 Noembrie 1919.

Ioil Ghiuritan, adm. prot. președinte. **Vasilie Nossă**, notar.

Aprobat.

Cluj, din ședința plenară, ținută la 28 Nov. (11 Dec.) 1919.

Nicolae Ivan, protosincol, preș. **Dr. S. Stanea**, secretar subst.

PROSPECT

de subscriere de acții pentru „Forestiera Română”, întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. în Cluj.

În urma schimbării situației politice, care până acum cu toate mijloacele tindea într-acolo, ca să năbușască în poporul nostru orice avânt de dezvoltare economică datorința noastră este de a folosi ocazia și să năzuim într-acolo ca prin stăruință și cu puteri îndoite să ridicăm nivelul economic al țării.

De la decretarea imperului român în părțile dincoace de Carpați, au trecut abia câteva luni numai, și spiritul de întreprindere românesc s'a și ridicat cu un avânt ne mai pomenit până acum, ca să înființeze fel de fel de întreprindere, cari au menirea de a umplea locurile goale în economia noastră națională. Un ram însemnat însă în această economie, anume acela al întreprinderilor forestiere nu a fost considerat până acum de întreprinzătorii noștri.

Este știut că pădurile Ardealului formează o comoară nesecată pentru țară și și până acum au avut parte de o îngrijire deosebită din partea statului. Durere însă, că atât la exploatarea cât și valorizarea lor poporul românesc a fost desconsiderat din partea rasei stăpânitoare. și astfel avem ocazia să vedem, că deși pădurile cele mai multe sunt pe teritoriu etnic românesc, totuși Români în cele mai multe părți nu au putut profita de ele, și abia găsim ici-colea proprietari sau exploatare de păduri cari să fie Români.

Prin aceea că în prezent statul român a devenit proprietarul cel mai mare de păduri, de sine se impune problema, ca din aceste păduri și statul să tragă foloase mai mari ca până acum.

De aceea noi fundatorii mai jos subscriși, facem apel la publicul românesc, ca atât cu banul cât și cu munca sa să îmbrățoseze acest ram de activitate economică, și să ia parte din puteri la înființarea unei societăți de exploatare și valorizare de păduri.

Spre scopul acesta înființăm «Forestiera Română» întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. cu sediul în Cluj.

Societatea aceasta să înființeze pe un timp nedeterminat cu un capital social de minimal 25 milioane lei până la 50 milioane lei, urmând ca suma definitivă să se hotărească de adunarea generală constituantă conform subscrierilor de acții.

La subscriere se plătesc 30% de fiecare acție și o taxă de fondare de 50 lei. Restul se va plăti la termenele stabilite de Consiliul de administrație.

Vărsămintele se vor face în lei; celor cu domiciliul de pe teritoriul administrat azi de Consiliul Dirigent li se admite să facă vărsămintele sumelor subscribe în coroane, plătind două coroane pentru un leu. Acțiunile vor fi de câte 1000 lei sunând pe nume. Ultimul termen de subscriere va fi la 31 Decembrie 1919. Activitatea societății se va estinde asupra următorilor operațiuni în nex cu exploatarea și valorizarea de păduri.

a) Întreprinderi industriale.

b) „ „ comerciale.

c) „ „ financiare.

d) Înființarea de școli practice.

Fundatorii își rezervă dreptul să denumească primul Consiliu de administrație, conform legii pe 3 ani.

Subscrierile pentru acții se pot face la următoarele bănci:

«Albina» — Sibiu; «Ardeleana» — Orăștie; «Banca Centrală» — Sibiu; «Bihoreana» — Oradea-Mare; «Bistrițeană» — Bistrița; «Economul» — Cluj; «Furnica» — Făgăraș; «Patria» — Blaj; «Timișana» — Timișoara; «România» societ. anon. de asig. — Sibiu; «Victoria» — Arad; «Vatra» — Cluj, precum și la celelalte bănci românești, membre ale «Solidarității».

În vechiul regat: «Banca Românească» și «Marmorosch Blank & Co. în București.

Fundatorii își rezervă dreptul de selecționare, repartizare și reducere a acțiunilor.

Sibiu, 15 Noembrie 1919.

FUNDATORII:

Anton Mocsonyi m. p., mare proprietar, Balci.	Alexandru Balaș m. p., inginer silvic, Caransebeș.	„România”, societ. de asig. Sibiu.
Dr. Constantin Misits m. p., proprietar, avocat, Lipova.	Gheorge Baluțiu m. p., proprietar, Cugir.	Ing. C. Brătesanu m. p., București.
Dr. Iancu Mețianu m. p., proprietar Zărnești.	Valeriu Herlea m. p., antreprenor, Cugir.	Ing. Tiberiu Eremia m. p., București.
„Banca Centrală p/ Industrie și comerț” Sibiu dir. I. Morandini m. p.	Eugen Peccol m. p., antreprenor, Hațeg.	Constantin Olariu m. p., antreprenor, Cugir.
Simion Dămian m. p., contabil la „Ardeleana”, Orăștie.	„Ardeleana”, inst. de cred. și de econ. societ. pe acții Orăștie.	I. Stefanescu m. p., proprietar, Cugir.
Dr. Ilie Beu m. p., medic, Sibiu.	Teodor Vulpe m. p., proprietar, comerciant de lemne, Orăștie.	Ilie Macelariu m. p., antreprenor, Sibiu.
Dr. Nicolae Comșa m. p., prefect al jud. Sibiu.	Dr. Teodor Mihail m. p., proprietar, Dej.	„Timișana”, inst. de credit și economii, societ. pe acții Timișoara.
Ioan I. Vulcu m. p., proprietar, Orăștie.	Dr. Octavian Russu m. p., avocat, Sibiu.	„Bihoreana”, inst. de credit și economii, soc. pe acții, Oradea-Mare.
Dr. Alexandru Morariu m. p., avocat, Caransebeș.	C. Caragea m. p., mare proprietar, București.	Dr. Laurean Gherman m. p., director la „Vatra”, Cluj.
	Arthur Milosovici m. p., întreprinzător, Rusca Montană.	Nicolae Oprean mare comerciant, Tg.-Mureș.
	„Albina”, inst. de credit soc. pe acții, Sibiu.	

(391) 1-3